ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Затверджую
Декан факультету
міжнародних відносин і права
_____ Юрій МУДРИК
«01.» 09. 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Актуальні проблеми комерційного права України
Назва

Галузьзнань – 08 «Право»
Спеціальність – 081 «Право»
Рівень вищої освіти – другий (магістерський)
Освітньо-професійна програма – Право
Обсяг дисципліни – 5 кредитів ЄКТС, ***Шифр дисципліни*** – ОПП.03
Мова навчання – українська
Статус дисципліни: обов'язкова (цикл професійної підготовки)
Факультет – міжнародних відносин і права
Кафедра – права

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальне навантаження		Кількість годин						Курсовий проект	Курсова робота	Залік	Іспит
					Аудиторні заняття				Індивідуальна робота	Самостійна робота, в т.ч. ІРС				
			Європейські кредити	Години	Всього	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття						
Д	1	1	5	150	72	36		36		78				+

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Право» за спеціальністю 081 «Право»

Програма складена _____ д-ром юрид. наук, проф. Олександром ПУНДОЮ
Підпис(и) автора(ів) Ступінь, вчене звання, Ім'я, ПРІЗВИЩЕ автора(ів)

Схвалена на засіданні кафедри Права

Протокол від 30.08.2024 №1. Зав. кафедри _____ Микола ВАВРИНЧУК
Підпис Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою факультету міжнародних відносин і права

Голова вченої ради факультету _____ Юрій МУДРИК
Підпис Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Хмельницький 2024

2. ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Посада	Назва факультету	Підпис	Ім'я, ПРІЗВИЩЕ
Гарант ОП	**міжнародних відносин і права**	О. Пунда	**Олександр ПУНДА**

3) Пояснювальна записка

Навчальна дисципліна «Актуальні проблеми комерційного права України» є однією із основних профілюючих дисциплін для вивчення правових понять, які використовуються для вдосконалення сфери правового регулювання суспільних відносин, пов'язаних з підприємницькою діяльністю. А отже, підвищуються вимоги до майбутніх правників, що потребує ґрунтовніших знань комерційного законодавства і практичних навичок застосування правових норм у здійсненні підприємницької діяльності.

Пререквізити – вихідна.

Кореквізити – міжнародне економічне право, навчальна практика, засади та процедури судочинства: доктринальні та практичні аспекти, іноземна правнича мова, виробнича практика І.

Відповідно до ***Стандарту вищої освіти*** із зазначеної спеціальності та освітньої програми дисципліна має забезпечити:

- ***компетентності.*** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). Здатність приймати обґрунтовані рішення. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію. Здатність застосовувати медіацію та інші правові інструменти альтернативного позасудового розгляду та вирішення правових спорів. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування. Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.
- ***програмні результати навчання***. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

Мета дисципліни сформувати у студентів систему правових знань основних правових інститутів з комерційного права на підставі здобутих знань з основ правознавства, цивільного права та інших галузевих і міжгалузевих правових дисциплін, а також засвоєння студентами основних принципів та інститутів комерційного права, особливостей правового регулювання відносин, що складаються у ринковій економіці між уповноваженою і зобов'язальною особами.

Предмет дисципліни. Правова характеристика комерційних відносин, базове комерційне законодавство для практичних навичок застосування правових норм у здійсненні комерційної діяльності суб'єктами господарювання.

Завдання дисципліни. Набути навичок роботи з нормативними документами, уміння розв'язувати конкретні правові ситуації, що виникають у підприємницькій діяльності на основі національного та міжнародного законодавств; реалізовувати право у вибраній сфері діяльності, усвідомлювати відповідальність при здійсненні юридично значущих дій

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен **уміти** :аналізувати суспільні процеси у комерційній сфері, розуміти механізми їх правового регулювання та пропонувати обґрунтовані шляхи вирішення складних правових проблем; здійснювати пошук, інтегрований аналіз та узагальнення інформації з різних джерел (наукових, нормативних, статистичних), перевіряючи її достовірність; формулювати, обґрунтовувати та відстоювати власну правову позицію, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи в дискусіях; презентувати результати власного дослідження,

використовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації; застосовувати здобуті знання для обґрунтування правової позиції на різних стадіях правозастосовної діяльності; **знати:** природу та характер суспільних процесів у сфері комерційної діяльності; методи збору, аналізу та перевірки достовірності інформації; основи правової аргументації та способи формування правової позиції; механізми практичного застосування норм комерційного права.

4) Структура залікових кредитів дисципліни

Назва розділу (теми)	Кількість годин, відведених на:		
	лекції	практичні заняття	самостійну роботу
Перший семестр			
Тема 1. Поняття, предмет, метод фі система комерційного права. Комерційне законодавство	2	2	3
Тема 2. Проблемні аспекти основних засад комерційної діяльності.	2	2	3
Тема 3. Актуальність структурування джерел комерційного права	2	2	3
Тема 4. Актуальність визначення системи суб'єктів комерційної діяльності	2	2	3
Тема 5. Проблемні напрями організації комерційної діяльності	2	2	3
Тема 6. Проблеми формування організаційно-правових форм суб'єктів комерційної діяльності	2	2	3
Тема 7 Актуальні проблеми створення суб'єктів комерційної діяльності, їх державна реєстрація	2	2	6
Тема 8. Проблемні аспекти управління діяльністю юридичної особи	2	2	3
Тема 9. Проблеми правових положень припинення діяльності суб'єктів комерційної діяльності	2	2	3
Тема 10. Проблемні аспекти банкрутства суб'єктів комерційної діяльності	2	2	6
Тема 11. Проблеми правового регулювання відносин власності в комерційному обороті	2	2	3
Тема 12. Майно і майнові права суб'єктів комерційної діяльності	2	2	3
Тема 13. Проблемні аспекти обігу цінних паперів, порядок їх випуску і обігу	2	2	12
Тема 14. Проблеми правового регулювання біржової діяльності	2	2	3
Тема 15. Актуальні проблеми правового регулювання цін та ціноутворення	2	2	3
Тема 16. Проблемні напрями формування правових засад обмеження монополізму в економіці України та захист економічної конкуренції	2	2	12
Тема 17. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності	2	2	3
Тема 18. Захист прав та законних інтересів суб'єктів комерційної діяльності.	2	2	3
Разом за семестр	36	36	78

5) Програма навчальної дисципліни

5.1 Зміст лекційного курсу

Номер Лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість Годин
	Перший семестр	
1	**Тема 1. Поняття, предмет, метод і система комерційного права. Комерційне законодавство.** Поняття, предмет, метод і система комерційного права. Джерела комерційного права. Комерційна діяльність як різновид підприємницької діяльності, її ознаки та принципи. *Література* [1, с 8-10; 2, с. 10-43,5, с. 7-15]	2
2	**Тема 2. Проблемні аспекти основних засад комерційної діяльності.** Поняття та види комерційної діяльності. Проблемні аспекти господарських відносин, поняття та їх види. Законодавче розмежування відносин у сфері комерційної діяльності з іншими видами відносин Проблеми державного регулювання комерційної діяльності *Література* [1, с. 11-18; 2,с. 49-57; 5,с. 13-28]	2
3	**Тема 3. Актуальність структурування джерел комерційного права.** Загальна класифікація джерел комерційного права. Проблеми правової характеристики інституту комерційного права. Актуальність структурування системи підзаконних нормативно-правових актів комерційного права України. *Література* [1,с, 19-24; 2,с. 58-73; 5,с. 42-60]	2
4	**Тема 4. Актуальність визначення системи суб'єктів комерційної діяльності.** Поняття та ознаки суб'єктів комерційного права. Види суб'єктів комерційного права. Проблеми формування органів управління суб'єктів комерційного права *Література* [1, с 25-28;2,с. 59-69;3, с. 21-34; 5, с 61-79]	2
5	**Тема 5. Проблемні напрями організації комерційної діяльності.** Поняття та класифікація комерційної діяльності.Основні аспекти організаційно-правових форм комерційного підприємництва. Проблеми визначення організаційно-економічних форм комерційного підприємництва. *Література* [1, с 29-36, 5,с. 91-99]	2
6	**Тема 6. Проблеми формування організаційно-правових форм суб'єктів комерційної діяльності.** Правова характеристика суб'єктів комерційної діяльності. Організаційно-правові форми суб'єктів комерційної діяльності. Проблемні напрями правової характеристики суб'єктів сфери роздрібної торгівлі. Сучасні підходи практичного застосування правової характеристики сфери оптової торгівлі. *Література* [1, с, 37-44, 5,с, 113-123]	2
7	**Тема 7. Актуальні проблеми створення суб'єктів комерційної діяльності, їх державна реєстрація.** Основні проблеми правової характеристики підстав створення комерційного субєкта. Сучасні підходи до визначення правових положень установчих документів комерційних суб'єктів. Державна реєстрація комерційних суб'єктів. *Література* [1, с. 38-42;5, с. 124-140]	2
8	**Тема 8. Проблемні аспекти управління діяльністю юридичної особи.** Проблемні аспекти порядку створення комерційного підприємства. Сучасні підходи до порядку класифікації комерційних суб'єктів. Загальна характеристика органів управління комерційного субєкта. Відокремлені	2

	підрозділи комерційних суб'єктів, особливості їх статусу. Дочірні підприємства. *Література* [5, с. 155-170]	
9	**Тема 9. Проблеми правових положень припинення діяльності суб'єктів комерційної діяльності.** Загальна характеристика припинення діяльності суб'єктів комерційної діяльності. Актуальні напрями добровільного припинення діяльності комерційного субєкта. Правові заходи ліквідації комерційних суб'єктів *Література* [3, с. 159-178,5, с. 182-198]	2
10	**Тема 10. Проблемні аспекти банкрутства суб'єктів комерційної діяльності.** Поняття банкрутства та його суб'єкти. Актуальність практичного використання підстави для застосування банкрутства та порядок провадження у справах про банкрутство. Проблеми наслідків визнання боржника банкрутом та черговість задоволення претензій кредиторів. *Література* [1, с. 49-58;3, с. 199-224,5, с. 192-228]	2
11	**Тема 11. Проблеми правового регулювання відносин власності в комерційному обороті.** Загальні положення правового режиму майна суб′єктів комерційної діяльності. Проблемні напрями джерел формування майна суб'єктів підприємницької діяльності. Актуальні підстави виникнення майнових прав суб′єктів комерційної діяльності та порядок обліку їх майна. Особливості правового статусу майна неприбуткових юридичних осіб. *Література* [2, с. 130-146; 4, с. 180-184]	2
12	**Тема 12. Майно і майнові права суб'єктів комерційної діяльності.** Основні положення правового режиму майна субєктів комерційної діяльності. Джерела формування майна суб'єктів підприємницької діяльності. Права субєктів комерційної діяльності. Правовий режим майна у сфері комерційної діяльності. *Література* [1, с, 63-69, 3,с. 225-245; 5,с. 257-265]	2
13	**Тема 13. Проблемні аспекти обігу цінних паперів, порядок їх випуску і обігу.** Загальні положення ринку цінних паперів в Україні. Види цінних паперів та їх правова характеристика. Проблеми обігу векселів на внутрішньому та міжнародному ринках. Актуальні аспекти використання цінних паперів у сільськогосподарсьому комерційному обігу. *Література* [1, с, 73-82; 3, с. 261-274]	2
14	**Тема 14. Проблеми правового регулювання біржової діяльності.** Поняття і юридичні ознаки біржі, її функції та обов'язки. Проблеми формування біржових угод та правила біржової торгівлі. Правовий статус фондової біржі та захист громадян-інвесторів на фондовому ринку *Література* [1, с. 83-86; 3, с. 281-289]	2
15	**Тема 15. Актуальні проблеми правового регулювання цін та ціноутворення.** Поняття та функції ціни. Політика ціноутворення. Види цін та порядок їх встановлення. Проблеми правового регулювання контролю за додержанням дисципліни цін та відповідальність за її порушення. *Література* [2, с. 179-192; 3,с. 290-310]	2
16	**Тема 16. Проблемні напрями формування правових засад обмеження монополізму в економіці України та захист економічної конкуренції.** Причини та стан монопольного становище на ринку та зловживання ним. Захист економічної конкуренції. Відповідальність за порушення антимонопольного законодавства та економічної конкуренції. Проблемні	2

	аспекти розгляду справ про порушення антимонопольного законодавства та економічної конкуренції *Література* [1,с, 89-94,3, с. 298-309]	
17	**Тема 17. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності.** Зовнішньоекономічна діяльність та її правове регулювання. Проблеми удосконалення правового режиму іноземних інвестицій. Основні аспекти правового режиму вільних економічних зон. *Література* [1,с, 102-108,3, с. 310-322]	2
18	**Тема 18. Захист прав та законних інтересів суб'єктів комерційної діяльності.** Поняття захисту прав та законних інтересів суб'єктів комерційної діяльності. Проблеми практичного використання форм захисту прав та інтересів комерційних суб'єктів. Способи захисту комерційних прав та законних інтересів. *Література* [1,с, 112-118,3, с. 323-327]	2
	Разом за семестр	***36***

5.2 Зміст практичних занять

Номер заняття	Тема практичного заняття	Кількість Годин
	Перший семестр	
1	**Тема 1. Поняття, предмет, метод і система комерційного права. Комерційне** *Література* [1, с 8-10; 2, с. 10-43,5, с. 7-15]	2
2	**Тема 2. Проблемні аспекти основних засад комерційної діяльності.** *Література* [1, с. 11-18; 2,с. 49-57; 5,с. 13-28]	2
3	**Тема 3. Актуальність структурування джерел комерційного права.** *Література* [1,с, 19-24; 2,с. 58-73; 5,с. 42-60]	2
4	**Тема 4. Актуальність визначення системи суб'єктів комерційної діяльності.** *Література* [1, с 25-28;2,с. 59-69;3, с. 21-34; 5, с 61-79]	2
5	**Тема 5. Проблемні напрями організації комерційної діяльності.** *Література* [1, с 29-36, 5,с. 91-99]	2
6	**Тема 6. Проблеми формування організаційно-правових форм суб'єктів комерційної діяльності.** *Література* [1, с, 37-44, 5,с, 113-123]	2
7	**Тема 7. Актуальні проблеми створення суб'єктів комерційної діяльності, їх державна реєстрація.** *Література* [1, с. 38-42;5, с. 124-140]	2
8	**Тема 8. Проблемні аспекти управління діяльністю юридичної особи.** *Література* [5, с. 155-170]	2
9	**Тема 9. Проблеми правових положень припинення діяльності суб'єктів комерційної діяльності.** *Література* [3, с. 159-178,5, с. 182-198]	2
10	**Тема 10. Проблемні аспекти банкрутства суб'єктів комерційної діяльності.** *Література* [1, с. 49-58;3, с. 199-224,5, с. 192-228]	2
	Тема 11. Проблеми правового регулювання відносин власності в	

11	**комерційному обороті.** *Література* [2, с. 130-146; 4, с. 180-184]	2
12	**Тема 12. Майно і майнові права суб'єктів комерційної діяльності.** *Література* [1, с, 63-69, 3,с. 225-245; 5,с. 257-265]	2
13	**Тема 13. Проблемні аспекти обігу цінних паперів, порядок їх випуску і обігу.** *Література* [1, с, 73-82; 3, с. 261-274]	2
14	**Тема 14. Проблеми правового регулювання біржової діяльності.** *Література* [1, с. 83-86; 3, с. 281-289]	2
15	**Тема 15. Актуальні проблеми правового регулювання цін та ціноутворення.** *Література* [2, с. 179-192; 3,с. 290-310]	2
16	**Тема 16. Проблемні напрями формування правових засад обмеження монополізму в економіці України та захист економічної конкуренції.** *Література* [1,с, 89-94,3, с. 298-309]	2
17	**Тема 17. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності.** *Література* [1,с, 102-108,3, с. 310-322]	2
18	**Тема 18. Захист прав та законних інтересів суб'єктів комерційної діяльності.** *Література* [1,с, 112-118,3, с. 323-327]	2
	Разом за семестр	36

5.3 Зміст самостійної (у т. ч. індивідуальної) роботи

Самостійна робота здобувачів вищої освіти денної форми навчання полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу, підготовці до практичних занять, контрольної роботи, тестування з теоретичного матеріалу, виконанні індивідуального завдання тощо.

З навчальної дисципліни студенти готують індивідуальне завдання - реферати в обсязі 15-18 сторінок і захищають його на 17,18-му практичних заняттях. Тему реферату студент вибирає самостійно із запропонованого тематичного переліку Керівництво самостійною роботою здійснює викладач згідно з розкладом консультацій в позаурочний час.

Зміст самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Номер тижня	Вид самостійної роботи	К-ть годин
	Перший семестр	
1	Опрацювання лекційного матеріалу за темою №1. Підготовка до практичного заняття №1	3
2	Опрацювання лекційного матеріалу за темами №2-3 Підготовка до практичних занять за темами №2-3	6
3	Опрацювання лекційного матеріалу заняття за темою №4. Підготовка до практичного заняття за темою №4.	3
4	Опрацювання лекційного матеріалу за темами №5-6 Підготовка до практичних занять за темами №5-6. Закріплення тем рефератів.	6
5	Опрацювання лекційного матеріалу за темою №7 Підготовка до практичного заняття за темою №7 Підготовка до контрольної роботи.	6
6	Опрацювання лекційного матеріалу за темами №8-9 та нормативно-правових актів, підготовка до практичних занять за темами №8-9.	6
7	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття за темою №10. Підготовка до тестового контролю.	6
8	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять за темами №11-12.	6
9	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття за темою №13. Підготовка до захисту рефератів	12
10	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять за темами №14-15.	6
11	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття за темою №16. Підготовка до захисту рефератів	12
12	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять за темами №17-18.	6
	Разом за семестр	***78***

5.4 Орієнтовна тематика індивідуального завдання для самостійної роботи здобувачів магістерського рівня вищої освіти (перший семестр)

Важливим принципом самостійної роботи є індивідуальна робота кожного здобувачів. Її призначенням є: поглиблення теоретичних знань, отриманих на лекціях; заохочення їх до аналізу нормативно-правових джерел, активної творчої роботи із опрацюванням рекомендованої літератури; забезпечення майбутніх фахівців усіх напрямів підготовки знаннями основних правових положень, що стосуються їх професійної діяльності; формування у студентів вміння орієнтуватися в нормативних джерелах; вироблення у майбутніх спеціалістів практичних навичок реалізації норм чинного законодавства.

Індивідуальна робота передбачає підготовку реферату з обраної здобувачами тематики.

Виконання індивідуального завдання включає в себе п’ять основних етапів:

1) вибір теми дослідження;
2) підбір матеріалів;
3) опрацювання літератури;
4) написання тексту;
5) оформлення роботи.

Реферат готується у письмовому викладі, має науковий характер і здійснюється шляхом аналізу різних інформаційних джерел.

Реферативна робота повинна:

– мати творчий характер з використанням актуальних статистичних даних і діючих нормативних правових актів;

– відповідати вимогам логічного і чіткого викладу матеріалу, доказовості і вірогідності фактів;

– відображати вміння студента користуватися раціональними прийомами пошуку, відбору, обробки та систематизації інформації, здатності працювати з нормативно-правовими актами.

Орієнтовна тематика рефератів для самостійної роботи здобувачів магістерського рівня денної форми навчання

1. Співвідношення понять комерційне, господарське, підприємницьке право.
2. Сучасний стан і напрями вдосконалення комерційного законодавства.
3. Поняття, ознаки та види суб’єктів господарювання.
4. Правове регулювання діяльності господарських товариств.
5. Правове регулювання біржової діяльності в Україні.
6. Поняття та види зовнішньоекономічної діяльності за законодавством України.
7. Поняття, види та організаційні форми підприємницької діяльності.
8. Види та підстави виконання господарських зобов’язань.
9. Правові засади охорони та захисту прав і законних інтересів суб’єктів господарювання.
10. Майнова основа господарювання.
11. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
12. Правовий режим іноземних інвестицій.
13. Принципи державного регулювання підприємницької діяльності.
14. Антимонопольне регулювання підприємницької діяльності.
15. Податкове регулювання підприємницької діяльності.
16. Особливості державного регулювання захисту прав споживачів.
17. Судовий захист прав підприємців.
18. Особливості захисту прав підприємців господарськими судами.
19. Забезпечення прав та інтересів підприємців органами нотаріату.
20. Відповідальність у комерційному праві.
21. Порядок розгляду спорів господарськими судами.
22. Адміністративні правопорушення при здійсненні підприємницької діяльності як підстава адміністративної відповідальності.
23. Поняття монопольного стану і монопольної діяльності підприємців на ринку.
24. Податки в системі державного регулювання і стимулювання господарської діяльності.
25. Господарсько-адміністративні штрафи як вид господарсько-правових санкцій: поняття, сфера застосування, форми, механізм реалізації.
26. Конфіскація як вид господарсько-правових санкцій: поняття, по-рядок застосування.

27. Кримінальна відповідальність за злочини, вчинені у сфері підприємницької діяльності.
28. Особливості відшкодування шкоди в комерційному праві.
29. Види оперативно-господарських і господарсько-управлінських санкцій.
30. Досудовий порядок врегулювання господарських спорів.

6. Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних методів. Зокрема, лекції проводяться переважно словесними методами, а практичні заняття проводяться з використанням інформаційних технологій, інтерактивних технологій і мають за мету – набуття студентами практичних навичок з вирішення практичних завдань, передбачених конкретними завданнями до відповідних тем, а також підготовки договірних та інших документів.

7. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час лекційних та практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком навчального процесу. При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- усне опитування;
- оцінювання виконання КР;
- тестовий контроль теоретичного матеріалу з теми;
- презентація і захист індивідуальних завдань (реферат).

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати як поточного контролю, так і підсумкового контрольного заходу.

8 Оцінювання результатів навчання здобувачів магістерського рівня у семестрі

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за ***чотирибальною*** шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих ***позитивно*** з урахуванням коефіцієнта вагомості. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни і важливості окремих видів її робіт.

Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: знання студентом відповідного теоретичного і практичного матеріалу з теми; вільне володіння студентом спеціальною термінологією і уміння професійно обґрунтувати прийняті конструктивні рішення; своєчасний захист реферату.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з окремих тем оцінюється тестуванням. Виконання індивідуального завдання завершується його презентацією у терміни, встановлені графіком самостійної роботи.

Оцінювання знань здобувачів здійснюється за такими критеріями:

Оцінка за національною шкалою	Узагальнений критерій
Відмінно	Здобувач глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає грамотний, логічний виклад відповіді (як в усній, так і у письмовій формі), якісне зовнішнє оформлення роботи. Студент не

	вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки. При відповіді допустив дві–три несуттєві ***похибки***.
Добре	Здобувач виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання закономірностей тощо. Відповідь студента має будуватися на основі самостійного мислення. Студент у відповіді допустив дві–три ***несуттєві помилки***.
Задовільно	Здобувач виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь студента будується на рівні репродуктивного мислення, студент має слабкі знання структури курсу, допускає неточності і ***суттєві помилки*** у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно	Здобувач виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка "незадовільно" виставляється студенту, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення дисципліни.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання здлобувачів у першому семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота			Самостійна, індивідуальна робота	Підсумковий контроль
І семестр				Іспит (0,4)
Практичні заняття	Контрольна робота (КР)	Тестовий контроль (ТК):	ІЗ	
(мінімальна кількість оцінок–6)	тема №5	тема №9	1	
ВК: 0,3	0,1	0,1	0,1	

Примітка: КР- контрольна робота; ТК – тестовий контроль, ВК – ваговий коефіцієнт, ІЗ – індивідуальне завдання

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна інтервальна шкала балів	Інституційна оцінка, критерії оцінювання	
A	4,75–5,00	5	***Відмінно*** – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навиків
B	4,25–4,74	4	***Добре*** – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,75–4,24	4	***Добре*** – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,25–3,74	3	***Задовільно*** – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00–3,24	3	***Задовільно*** – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00–2,99	2	***Незадовільно*** – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00–1,99	2	***Незадовільно*** – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

Оцінка, яка виставляється за заняття, складається з таких елементів: усне опитування здобувачів; знання теоретичного матеріалу з теми; якість оформлення договорів, меморандумів, протоколів тощо; вміння студента обґрунтувати прийняті конструктивні рішення; своєчасне вирішення практичного завдання.

Примітка: для практичних занять викладач встановлює обов'язковий мінімум оцінок, які має отримати здобувач впродовж семестру, щоби виконати програму дисципліни.

9. Питання для самоконтролю результатів навчання

1. Предмет і метод комерційного права, його основні категорії та інститути.
2. Функції комерційного права.
3. Основні принципи господарювання.
4. Співвідношення понять комерційне, господарське, підприємницьке право.
5. Звичаї, їх значення та застосування в комерційній діяльності.
6. Сучасний стан і напрями вдосконалення комерційного законодавства.
7. Поняття, ознаки та види суб'єктів господарювання.
8. Юридичні особи: поняття, ознаки та види.
9. Поняття підприємця — фізичної особи.
10. Підприємницька діяльність без створення юридичної особи.
11. Правове положення підприємців.
12. Права та обов'язки суб'єктів господарювання.
13. Поняття підприємницької діяльності, її ознаки та принципи.
14. Види підприємницької діяльності.
15. Підприємницька діяльність, що потребує спеціального дозволу.
16. Порядок видачі ліцензій на здійснення підприємницької діяльності.
17. Правова регламентація заборон для громадян щодо можливостей займатися підприємницькою діяльністю.
18. Підприємства: поняття та види підприємств відповідно до законодавства України.
19. Порядок створення та функціонування підприємств.
20. Філіали та представництва підприємств.
21. Дочірні підприємства, їх правовий статус.
22. Поняття і характерні риси підприємства.
23. Особливості правового становища державних і казенних підприємств.
24. Об'єднання підприємств, їх правовий статус.
25. Господарські товариства: поняття та види відповідно до законодавства України.
26. Права та обов'язки засновників і учасників суб'єктів господарювання. Установчі документи.
27. Поняття та види кооперативів як суб'єктів комерційного права, їх правове становище, характерні риси.
28. Інші організаційно-правові форми підприємницької діяльності (банки, інвестиційні фонди, інвестиційні компанії, довірчі товариства, біржі тощо), їх правовий статус відповідно до законодавства України.
29. Нормативні документи, що регулюють порядок державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності.
30. Порядок та етапи створення юридичної особи.
31. Особливості реєстрації суб'єктів підприємництва без створення юридичної особи. Особливості реєстрації юридичних осіб суб'єктів підприємницької діяльності.
32. Підстави та порядок перереєстрації суб'єктів підприємницької діяльності.
33. Поняття, порядок здійснення та наслідки скасування державної реєстрації суб'єкта підприємницької діяльності.
34. Випадки припинення діяльності суб'єктів підприємництва.
35. Реорганізація суб'єктів підприємницької діяльності. Форми реорганізації.
36. Ліквідація суб'єктів підприємницької діяльності, порядок її здійснення.
37. Поняття та ознаки банкрутства.
38. Провадження у справах про банкрутство.
39. Суб'єкти банкрутства (боржники та кредитори).
40. Порядок визнання банкрутом: подання заяви, порушення провадження у справі про банкрутство, попереднє засідання господарського суду, виявлення кредиторів і санаторів, винесення постанови про визнання банкрутом.
41. Наслідки визнання боржника банкрутом.
42. Заходи щодо відновлення платоспроможності боржника. Санація.
43. Ліквідаційна процедура.
44. Наслідки визнання боржника банкрутом.
45. Ліквідаційний процес: інвентаризація та оцінювання майна банкрута, продаж майна банкрута, черговість задоволення вимог кредиторів.
46. Припинення справи про банкрутство. Мирова угода.
47. Особливості банкрутства окремих категорій суб'єктів підприємницької діяльності.

48. Відносини власності у сфері економіки: загальні положення.
49. Підстави набуття та припинення права власності.
50. Майно як об'єкт підприємницької діяльності.
51. Роботи і послуги як об'єкти підприємницької діяльності.
52. Правовий режим майна підприємств.
53. Основні види цінних паперів, їх характеристика.
54. Поняття, юридичні ознаки та види бірж.
55. Правове становище товарної біржі: порядок створення, функції, права та обов'язки.
56. Біржові угоди: поняття, види, порядок укладення.
57. Правила біржової торгівлі: призначення, місце в системі нормативних актів, що регулюють біржову діяльність, зміст, порядок прийняття.
58. Вирішення біржових спорів.
59. Відповідальність за порушення правил біржової торгівлі.
60. Правовий статус фондової біржі: поняття, організаційно-правова форма, порядок створення, реєстрації, правила фондової біржі, їх зміст, порядок прийняття.
61. Контроль за діяльністю фондових бірж.
62. Особливості створення та припинення фондової біржі.
63. Державне регулювання інвестиційної діяльності в умовах ринкової трансформації економіки.
64. Поняття інвестицій та інвестиційної діяльності.
65. Форми здійснення іноземних інвестицій.
66. Інвестиційні фонди та інвестиційні компанії.
67. Державно-правові гарантії захисту іноземних інвестицій.
68. Поняття приватизації державного майна.
69. Цілі та принципи приватизації.
70. Суб'єкти приватизації (державні органи приватизації, покупці, посередники), їх правове становище.
71. Поняття промислової власності.
72. Законодавство України з питань промислової власності.
73. Захист прав і законних інтересів суб'єктів промислової власності.
74. Поняття, ознаки та підстави виникнення господарського зобов'язання.
75. Види господарських договорів за критеріями: обов'язковості, за термінами дії, за взаємним становищем сторін, за економічним змістом та юридичними ознаками.
76. Зобов'язально-правові та речові способи забезпечення виконання зобов'язань.
77. Порядок укладення господарських договорів, їх зміни та розірвання.
78. Зміст господарського договору (істотні умови, звичайні та випадкові умови).
79. Припинення господарського зобов'язання, зміна або визнання недійсними умов договору.
80. Відповідальність за порушення договірних зобов'язань.
81. Основні поняття та правове регулювання страхування в Україні.
82. Правове регулювання розрахункових і кредитних відносин у підприємницькій діяльності.
83. Агентські відносини в господарському обороті. Агентські договори.
84. Поняття зовнішньоекономічної діяльності.
85. Принципи і види зовнішньоекономічної діяльності.
86. Зовнішньоекономічний договір: поняття і види, зміст, форма, порядок укладення, зміни та розірвання.
87. Вирішення спорів, що випливають із зовнішньоекономічних договорів.
88. Правовий режим іноземного інвестування.
88, Державна реєстрація договорів (контрактів) про спільну інвестиційну діяльність за участю іноземного інвестора.
89. Особливості правового режиму інвестиційної діяльності у вільних економічних зонах.
90. Напрями державної політики щодо правового регулювання підприємницької діяльності

10. Методичне забезпечення

Освітній процес з дисципліни «Актуальні проблеми комерційного права» повністю і в достатній кількості забезпечений необхідною навчально-методичною літературою, що розміщена в Модульному середовищі для навчання MOODLE: https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=9248.

11. Рекомендована література

Основна

1. Горбова Н. А. Господарське право України: навч. посібник. Мелітополь: Однорог Т. В., 2019. 127с.
2. Деревянко Б. В. Господарське право: особлива частина (правове регулювання господарських відносин в

окремих галузях економіки) : навчальний посібник / д-р юрид. наук, проф. Б. В. Деревянко; МВС України, Донецький державний університет внутрішніх справ. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 314 с.
3. Ковалишин О. Р. Комерційне право Європейського Союзу: директиви, регламенти, наукові статті (Commercial Law of the European Union: Specific directives, regulations, research papers). Івано-Франківськ: Івано_франківський національний університет. 2020. 331 с.
4. Резворович К. Р., Юнін О. С. Господарське право: навч. Практикум. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2021. 507с.
5. Коросташов О. М. Гладкий С. О. Комерційне право; навч.-метод. посібник. Полтава: РВВ ПУЕТ. 2013. 283 с.
6. Смолин Г. В., Туркот О. А., Хомко Л. В. Господарське право України. Загальна частина: підручник. Львів: ЛьвДУВС, 2017. 484 с.

Додаткова

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text.
2. Господарський кодекс України: Кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 18, № 19-20, № 21-22. Ст. 144. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text.
3. Господарський процесуальний кодекс України: Кодекс України від 06.11.1991 р. № 1798-XII (у редакції Закону № 2147-VIII від 03.10.2017). Відомості Верховної Ради України. 1992. № 6. Ст. 56. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12#Text.
4. Цивільний кодекс України: Кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 40-44. Ст. 356. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text.
5. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991 р. № 1023-XII. Відомості Верховної Ради УРСР. 1991. № 30. Ст. 379. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text.
6. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України від 06.02.2018 р. № 2275-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2018. № 13. Ст. 69. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19#Text.
7. Кодекс України з процедур банкрутства: Кодекс України від 18.10.2018 р. № 2597-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2019. № 19. Ст. 74. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#Text.
8. Про виконавче провадження: Закон України від 02.06.2016 р. № 1404-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2016. № 30. Ст. 542. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19#Text.
9. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02.03.2015 р. № 222-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 23. Ст. 158. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text.
10. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 5-6. Ст. 30. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text.
11. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 р. № 755-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 31-32. Ст. 263. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text.
12. Пунда О.О. Арзянцева Д.А Лучковська С.І. Концепція фінансової відповідальності та застосування програм добровільного розкриття доходів (податкової амністії). *Ірпінський юридичний часопис: науковий журнал*. 2022. Вип. 1 (8). С.131-141.
13. Пунда О. О. Когут О.В. Альтернативні системи оподаткування: ефективність їх застосування та нормативно-правової трансформації. *Юридичний науковий електронний журнал* 2022. №12. С. 309-312.
14. Пунда О.О. Арзянцева Д.А. Забезпечення захисту персональних даних в процесі провадження у справі про банкрутство. Наукові перспективи. Серія «Право». № 8 (38). С. 552-561.*https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-8(38)-541-551*.
15. Пунда О.О. Арзянцева Д.А. Особливості застосування процедури банкрутства у період дії воєнного стану. Збірник наукових праць. «Приватне право і підприємництво». 2023. Випуск 23. С.228-234.
16. Пунда О.О. Арзянцева Д.А. Арбітражний керуючий як суб'єкт забезпечення таємниці в процесі провадження у справі про банкрутство. Наука і техніка сьогодні. Серія «Право». 2023. №11 (25). С. 193-202.

12. Інформаційні ресурси

1. Електронна бібліотека університету. [Електронний ресурс]. – Доступ до ресурсу: http://library.khmnu.edu.ua/.
2. Інституційний репозитарій ХНУ. [Електронний ресурс]. – Доступ до ресурсу: http://elar.khmnu.edu.ua/jspui/?locale=uk.
3. Модульне середовище для навчання. [Електронний ресурс]. – Доступ до ресурсу: https://msn.khmnu.edu.ua/.